

МЕТОДИ ТАКТИЧНОГО УРБАНІЗМУ НА ПРИКЛАДІ МІСТА ВІННИЦІ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Досліджено методи тактичного урбанізму, з точки зору інтеграції людини у соціокультурне середовище міста. Проаналізовано реалізовані приклади тактичного урбанізму. Розглянуто можливість використання засобів тактичного урбанізму для покращення міського середовища Вінниці.

Ключові слова: тактичний урбанізм, залученість громадян, благоустрій, Вінниця.

Abstracts

The methods of tactical urbanism researched in terms of human integration into the socio-cultural environment of the city. Completed cases of tactical urbanism are analyzed. The possibility of using the means of tactical urbanism to improve the urban environment of Vinnytsia was considered.

Key words: tactical urbanism, citizen involvement, improvement, Vinnytsia

Вступ

З кожним роком наші міста все більше стають орієнтованими на людину: з комфортними громадськими просторами, безпечними наземними переходами, зменшенням автомобілецентризму, розвиненою велоінфраструктурою та зручним громадським транспортом. Однак це у світі. В Україні місцева влада часто забуває про важливість формування дружнього для людей міського середовища і тоді на допомогу приходять тактичний урбанізм [1].

Результати дослідження

Тактичний урбанізм – це інструмент роботи з міським простором, який передбачає невеликі та неважливі втручання, що мають розв'язувати проблеми середовища [2]. Виникнення тактичного урбанізму пов'язують з економічною кризою (можливість зробити більше за рахунок менших витрат); зміною демографічної статистики (міста відчувають наплив освічених і молодих людей, які починають переробляти свої райони під свій смак) та Інтернетом, що дозволяє поширювати подібні «практики» легко і швидко [3].

Одним із прикладів у світі є проєкт Build the Better Block, який запустили активісти міських спільнот в районі Далласа Ок-Кліффі, США. Організація Go Oak Cliff використовує у своїх проєктах дешеві або вживані матеріали. Основною рушійною силою перетворень нефункціонального простору є волонтери: художники, музиканти і потенційні власники бізнесу.

Зважаючи на це, сьогодні деякі вітчизняні міста активно популяризують ідеї облаштування міського середовища методами тактичного урбанізму, зокрема, це можна спостерігати у таких великих містах, як Вінниця, Львів, Івано-Франківськ, Харків, Одеса та подекуди у ряді малих міст.

Загалом, всі запропоновані ідеї переосмислення простору міста зосереджені на організації пішохідних зон, обладнанні лавок, урн, встановлені арт-об'єктів та різноманітних інфраструктурних об'єктів. Проєкти реалізуються за широкої участі громадськості [4].

Незважаючи на популяризацію ідей тактичного урбанізму у контексті вітчизняних урбаністичних практик, у фокусі дослідницьких інтересів залишається проблема залучення громадськості до цих дій. Тому важливими є сьогодні не лише просторові перетворення міста, а також соціокультурні перетворення, які здатні змінити свідомість городян та сприяти їх залученню у розвиток міського середовища.

Сьогодні у Вінниці ми можемо бачити нові локації для відпочинку, покращується зручність користування публічним простором, але це у центральній частині міста. Віддалені райони міста наразі також потребують якісних змін простору. Зокрема Старе місто, що нагально потребує переосмислення

на рівні вулиць, площ та будинків і залучення громадськості у творенні комфортного середовища. Прикладом є занедбана ділянка біля ставка по провулку Костя Широцького, що активно використовується мешканцями, проте не відповідає умовам комфортності. Тому проектом, виконаним автором, запропоновано влаштувати лави, провести освітлення, укласти доріжки для прогулянок та встановити квітові клумби вздовж берега, очистити ставок, зробити невеликий пірс, облаштувати дитячий майданчик з використанням екологічних матеріалів (рис. 1). Дані заходи задовільняють різні запити і потреби мешканців, адже передбачають швидкі, дешеві перетворення, що змінюють простір та адаптують його до сучасних викликів і реальних запитів громади. Простота, економність, гнучкість і доступність принципів тактичного урбанізму стимулюватиме появу нових «низових» ініціатив і нових змін у подальшому.

Рис. 1. Приклад переосмислення простору біля ставка по провулку Костя Широцького (виконано автором)

Отже район Старе місто все більше потребує альтернативних рішень в організації міського середовища з урахуванням економічної спроможності місцевої влади [5]. Особливо це питання загострюється в контексті інклюзивних груп населення, тому методи тактичного урбанізму найбільш прийнятні та ефективні на даний час.

Висновки

Встановлено, що тактичний урбанізм – це комфорт і безпека всіх містян, незалежно від статі, віку чи рівня достатку, які використовують простір міста. Для покращення середовища необхідні швидкі зміни із залученням місцевих жителів у процес перепланування міста, адже громадянські ініціативи можуть привернути увагу до проблеми більшої кількості людей, сформувати суспільний запит на зміну і згодом знайти підтримку у адміністрації міста. З'ясовано, що методи тактичного урбанізму є актуальними також для Вінниці.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Розкачай своє місто. 10 прикладів тактичного урбанізму. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://rubryka.com/article/rozkachaj-svoje-misto-10-prykladiv-taktychnogo-urbanizmu/>
2. У Києві оновили простір біля річки Либідь. Який вигляд він має. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.the-village.com.ua/village/city/city-news/315415-u-kyevi-onovili-prostir-poruch-iz-richkoyu-libid-yakiy-viglyad-tse-mae>
3. Локтіонова Д. Тактичний урбанізм у контексті розвитку урбаністичних практик в Україні / Д. Локтіонова // Грані. – 2019. – Том 22 № 1 – С. 43-49.
4. 10 прикладів тактичного урбанізму, які можна застосувати в будь-якому місті. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://nachasi.com/city/2018/11/19/10-prykladiv-taktychnogo-urbanizmu/>
5. Тактичний урбанізм. Вже у Львові. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://city-institute.org/taktychnyj-urbanizm-vzhe-u-lvovi/>

Слюсар Ірина Олександрівна – студентка групи БМ-20б, Факультет будівництва, цивільної та екологічної інженерії, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: slusaririna@gmail.com

Субін-Кожевнікова Альона Сергіївна – к. архітектури, старший викладач Кафедри будівництва, міського господарства та архітектури, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: subinkozhevnikova@vntu.edu.ua

Slusar Iryna Oleksandrivn – student of BM-20b group, Faculty of Civil Engineering, Civil and Environmental Engineering, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, email: slusaririna@gmail.com

Subin-Kozhevnikova Alona – Ph.D. (Candidate of Architecture), Senior Lecturer of Department of Construction, Municipal Economy and Architecture, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: subinkozhevnikova@vntu.edu.ua